

О ТОП-6

Передові розробки львівських медиків

Війна стала поштовхом подбати про сучасне озброєння не лише для військових і держави. Події на Сході змусили удосконалюватись і медиків. Методи лікування, які ще донедавна були нереальними і майже фантастичними, нині – буденність. Причому деякі із операцій, які успішно практикують українські хірурги, не роблять навіть у найкращих клініках світу.

Львів теж має всі підстави позиціонуватись насамперед як місто передових медичних і наукових розробок. До Дня медичного працівника «Інститут Просвіти» зібрав найбільш важливі інноваційні розробки львівських лікарів.

«Сучасний рівень львівської медицини дозволяє впевнено сказати, що Львів – це насамперед місто передових медичних наукових розробок, – зазначає голова лікарської комісії Наукового товариства Шевченка (НТШ), професор Оксана Заячківська. – Лише за минулі 4 роки, незважаючи на війну, фінансову скруту в підтримці охорони здоров'я та медичної науки, львівські лікарі й науковці розробили та використали низку інновацій. І це додає неабиякого оптимізму. Та попри успіхи у розвитку медицини, найбільшим і незмінним досягненням наших лікарів є їхня емпатія до пацієнта та високі фахові знання. Про це неодноразово наголошували закордонні колеги, які приїждять до Львова на міжнародні наукові конференції».

Торік лікарська комісія НТШ започаткувала масштабний проект, своєрідну навчальну платформу SMART LION (анг. Science Medicine Art Research Translational Lviv International Opportunity Network) – «Розумний Лев». Відбувся перший міжнародний симпозиум. Цього року на 11-12 жовтня заплановано SMART LION 2018 Innovation in Medicine, що власне буде присвячений інноваціям в медицині або для медицини. Участь у цьому симпозиумі вже підтвердили справжні «гуру», лідери експерти закордонної та української медицини.

«Це неабияк сприяє інтегруванню українського наукового медичного потенціалу в світову науку. Нам є чого вчитися і, щонайважливіше, є що показати західним колегам, – говорить Оксана Заячківська. – А також принаймні повернути знання лікарів, вихідців із України, які нині працюють за кордоном».

Свою участь у SMART LION 2018, зокрема, вже підтвердив колишній випускник Львівського медичного університету, а нині провідний кардіохірург Університетської клініки Інсбруку доктор Орест Шевчик. Він розповість про досвід трансплантації серця та сучасні можливості 3D-принтеру клапанів серця з біоматеріалів, що є «останнім словом» у кардіохірургії. А професор програми Фулбрайту 2016/2017 в Україні Василь Лончина з Університету Чикаго ознайомить із сучасними засадами медичної освіти у світі.

Цього року найстаріше Наукове товариство в Україні святкує 145 років з дня заснування. А лікарська комісія НТШ, яку заснував Євген Озаркевич, – 120 років.

Основна мета першої лікарської організації – організувати доступ лікарів до провідних технологій, згуртувати їхні зусилля задля розвитку вітчизняної та світової медичної науки. Для втілення цього завдання лікарська комісія НТШ організовує наукові конференції та міжнародні симпозиуми, на яких виступають досвідчені вчені та лікарі, які розробляють та впроваджують інноваційні технології у медицині.

Інститут Просвіти

Травматологи – піонери

За даними МОЗ України, щороку від травм гине 31 тисяча українців. А за останні 10 років, з яких чотири Україна перебуває у стані війни, смертність від травм збільшилася майже на 40%. Тож травматологія, як ніколи, на часі. Лікування осколкових та мінно-вибухових поранень, вогнепальні поранення – нині майже повсякденні операції серед львівських лікарів травматологів. Проникаючі поранення та закрита травма живота, незважаючи на розвиток медицини, – досі найтяжчі компоненти бойової травми.

Аби полегшити страждання серед бійців та щонайважливіше зберегти їхнє життя, два роки тому львівські травматологи під керівництвом професора Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького Ігоря Трутяка та начальника Військово-медичного клінічного центру Західного регіону Івана Гайди вперше застосували технологію «damage control» (контроль пошкоджень). Це системний підхід до лікування пацієнтів із тяжкою травмою живота 3-ма етапами. Основна мета технології – припинити летальний каскад патологічних процесів, які призводять до смерті.

Завдяки своїй ефективності цю технологію активно застосовували в госпіталях військ НАТО під час бойових дій в Афганістані. Нині її успішно використовують у Львові.

Здобутки хірургів

Вже кілька років поспіль львівські хірурги професор Ігор Кобза та доцент Ростислав Жук успішно практикують нагальну серед хворих трансплантацію нирок від живого донора. На їхньому рахунку – понад 100 успішних операцій.

Нині вони готуються до масштабного проекту міждержавного значення – трансплантації органів від померлих донорів. Його розпочнуть із пересадки нирки, яку апробуватимуть на базі чинних Центрів трансплантації України, серед яких і Львів.

А оскільки Верховна Рада вже ухвалила новий закон про донорство в Україні, впровадження такого методу лікування в медицину особливо актуальне.

Під час жовтневого симпозиуму українські хірурги зможуть отримати знання та рекомендації від професора Майла Мілліса з Університету Чикаго, який успішно провів понад 1000 трансплантацій печінки і є визнаним лідером у цьому напрямі в світі, що допоміг вирішити медичні та юридичні аспекти трансплантації печінки в Китаї.

...і кардіохірургів

Плідними і цікавими є здобутки львівських кардіохірургів, зокрема протезування аортального клапана, коронарні шунтування, ліквідація природжених дефектів міжпередсердної перегородки з мініінвазивних доступів. Їх успішно виконують львівські кардіохірурги Віталій Аверчук, Тарас Рудик, Дмитро Бешлей. Це історичний крок у розвитку української кардіохірургії, оскільки серед них є новий метод операції на серці, який використовують навіть не всі відомі клініки у світі. Мова про унікальну методику – багатосудинне коронарне шунтування, під час якої використовують судини самого пацієнта і яку роблять без розрізання груднини.

Нині найчастіша операція на серці нарешті стала мініінвазивною. До цього для всіх операцій з багатосудинного коронарного шунтування робили великий 25-сантиметровий розріз грудної клітки. А це мінімум два місяці всіляких

обмежень і дискомфорту для пацієнта. Сучасна методика оперування, яку практикують у Львові, дозволяє не лише вилікувати пацієнта, а й швидко його повернути до звичайного ритму життя. А вже після операції на серці за згаданою методикою, пацієнт може ходити вже через кілька днів.

Онкологи – перші в СНД

Коли у Східній Європі почали активно впроваджувати інноваційний метод гіпертермічної хіміотерапії, львівські онкологи були у списку перших із країн СНД, хто його перейняв. Нині професори Тарас Фецич, Наталя Володько та доцент Роман Ярема успішно використовують цю інновацію і вже мають позитивну статистику продовження життя після застосування гіпертермічної хіміотерапії.

Основний принцип інноваційного лікування – поєднання хіміотерапії й онкологічної гіпертермії (нагрівання пухлин). Так звана контактна хіміотерапія в зоні розвитку новоутворення. Навіть сьогодні не всі українські лікарні використовують цей метод у лікуванні через брак досвіду.

Створили біосенсор

Біосенсор – це аналітичний прилад, до складу якого входить біологічно-активний компонент (ферменти, антитіла, ДНК тощо), що безпосередньо контактує з фізичним перетворювачем. До сьогодні найвідомішим зразком біосенсора був глюкометр – прилад для вимірювання глюкози у крові чи використання смужкових тестів для експрес-аналізу сечі, який співвідносний з клінічним аналізом, що виконують в лабораторії.

Нещодавно сенсорні прилади для медичної діагностики розробили львівські вчені наукової лабораторії професора Михайла Гончара з колегами із НАН України, що в Києві. Авторам інновації вдалося створити сенсорні та сенсорні системи для визначення концентрації креатиніну, які мають низку переваг над вже існуючими класичними методами аналізу.

Новостворений біосенсор значно полегшує діагностику гострих і хронічних форм ниркової, м'язової, панкреатичної недостатності, дисфункції бронхолегеневої системи. Серед основних переваг біосенсорних тест-систем – їхня надчутливість, швидкість вимірювання та можливість проведення масштабного аналізу навіть у польових умовах. А це особливо актуально для України, де чотири роки триває війна. Окрім того, вартість аналізу, проведеного в такий спосіб, невисока. Така інновація є вагомим внеском у розробку сучасних конкурентоспроможних вимірювальних портативних приладів у сучасній лабораторній діагностиці.

...і винайшли аналог

«Целоксу»

Львівські науковці винайшли альтернативу імпортованому кровоспинному препарату «Целокс». В основі розробки – продукт бджолярства. Під керівництвом професора М. Луцка було налагоджено очищення хітозан-меланінового комплексу із відходів бджолярства. Встановлено, що високомолекулярні фракції цього комплексу мають високою гемокоагуляційну активність, що є на рівні активності відомого кровоспинного препарату Celox.

Також доведено, що низькомолекулярні фракції цього комплексу мають імуноад'ювантні властивості, що може розширити спектр його використання. Автори кровоспинного препарату спільно з ЛНМУ вже отримали Патент України на винахід.

О Круглий стіл

На порядку денному – оплата праці

Забезпечення гідної оплати праці на основі справедливого розподілу результатів праці, належної оцінки внеску працівників у загальні результати роботи економіки та формування ВВП країни, – такою є одна з головних вимог профспілок, зокрема Федерації профспілок України. Про це заявив Співголова Національної тристоронньої соціально-економічної ради, Голова ФПУ Григорій Осовий під час виступу на Національному круглому столі у рамках НТСЕР щодо реформування законодавства у сфері оплати праці.

Цей захід відбувся з ініціативи Профспілкової сторони НТСЕР.

Під час круглого столу обговорювались подальші кроки у реформуванні національного законодавства у сфері оплати праці, а також стан виконання Програми гідної праці МОП для України на період 2016-2019 рр., зокрема в частині досягнення гідної оплати праці в Україні.

У заході взяли участь представники органів виконавчої влади, об'єднань організацій роботодавців та профспілок, секретаріату Національної тристоронньої соціально-економічної ради, представник Уповноваженого з питань дотримання соціально-економічних і гуманітарних прав, а також з

політичних питань у сфері зайнятості Представництва Європейського Союзу в Україні, науковці та незалежні експерти.

У виступах Григорія Осового, представника ФПУ у Парламенті, народного депутата України Сергія Капліна, члена НТСЕР від Сторони роботодавців, заступника Голови Об'єднання організацій роботодавців України Сергія Прохорова, Генерального директора Директорату норм та стандартів гідної праці Міністерства соціальної політики України Юрія Кузового, керівника проекту «Громадська синергія», керівника Європейської програмної ініціативи Міжнародного фонду «Відродження» Дмитра Шульги, другого секретаря, радника з питань зайнятості Представництва ЄС в Україні

Мартіна Шрьодера та інших мова йшла про різні, але дуже актуальні та важливі питання цієї проблеми.

Наприклад, заступник Співголови НТСЕР від профспілкової сторони, заступник Голови ФПУ Олександр Шубін привернув увагу учасників круглого столу, що саме профспілки у своїй правозахисній діяльності обстоюють законні права громадян, в тому числі на своєчасно і у повному обсязі отримання заробітної плати. Він розповів про повноваження профспілок у вирішенні конфліктних питань, зокрема, що виникають через несплату зарплатних боргів, він нагадав про арсенал, який є у профспілок для надання трудящим правової допомоги, захисту їх законних прав у судових інстанціях, здійснення громадського контролю за дотриманням трудового законодавства та ін. Але, підкреслив він, вкрай необхідне також провести реформування законодавчої бази щодо питань оплати праці.

Виступи та пропозиції, як передбачається, створять базис для вироблення відповідних Рекомендацій Круглого столу.